

Prof. zw. dr hab. Wojciech Radecki  
Instytut Nauk Prawnych PAN  
Zakład Prawa Ochrony Środowiska we Wrocławiu

## OPINIA PRAWNICZA w przedmiocie polowania na zające

Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego w Warszawie zwrócił się o opinię prawniczą, stawiając następujące pytanie:

*Czy w świetle obecnego brzmienia rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz.U. Nr 61, poz. 548 ze zm.) można wykonywać polowanie indywidualne na zające czy też wyłącznie polowanie zbiorowe?*

### Analiza prawnicza

Analizę warto rozpocząć od poprzedniego rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie szczegółowych zasad i warunków wykonywania polowania oraz obowiązku znakowania (Dz.U. Nr 35, poz. 215). Polowań na zające dotyczyły dwa przepisy:

Pierwszym z nich był zamieszczony w rozdziale 2 „Warunki wykonywania polowania” § 8 pkt 7 w brzmieniu:

§ 8. Przy wykonywaniu polowania należy stosować następujące zasady:  
(...)

7) polowanie na zające może odbywać się wyłącznie jako polowanie zbiorowe, przez naganianie zwierzyny przez nagankę w kierunku co najmniej sześciu myśliwych.

Drugim był zamieszczony w rozdziale 4 „Polowanie zbiorowe” § 31 w brzmieniu:

§ 31. Polowanie na zające odbywa się z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) myśliwi rozstawieni są na linii, a naganka rozstawiona jest równolegle, naprzeciwko linii myśliwych,
- 2) ostatnie stanowisko na flance nie może znajdować się dalej od linii myśliwych niż w 1/3 odległości pomiędzy linią myśliwych a naganką,
- 3) jeżeli myśliwy lub myśliwi spełniają w danym pędzeniu rolę naganki, obowiązuje ich bezwzględny zakaz strzelania – broń mają mieć rozładowaną.

W świetle rozporządzenia z 1997 r. nie było najmniejszych wątpliwości, że polowanie na zające może być tylko polowaniem zbiorowym, gdyż o tym przesądzał wyraźny przepis § 8 pkt 7.

Rozporządzenie z 1997 r. zostało zastąpione rozporządzeniem Ministra Środowiska z 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz.U. Nr 61, poz. 548 ze zm.). Porównując obowiązujące rozporządzenie z tamtym z 1997 r. zauważamy, że:

- w rozdziale 2 „Warunki wykonywania polowania” nie ma odpowiednika pkt 7 z § 8 poprzedniego,
- w rozdziale 5 „Polowanie zbiorowe” znajduje się § 35 w brzmieniu:

*§ 35. Polowanie na zające odbywa się przy udziale co najmniej 6 myśliwych, z uwzględnieniem dodatkowo następujących warunków:*

- 1) pędzenie odbywa się bez udziału psów;*
- 2) myśliwi są rozstawieni na linii wzdłuż jednego z boków miotu i na flankach, a naganka jest rozstawiona naprzeciwko tej linii;*
- 3) na flance nie może znajdować się więcej niż dwóch myśliwych.*

Różnice między oboma rozporządzeniami można interpretować dwojako:

- 1) „z przeciwności” – ponieważ w poprzednim było wyraźne stwierdzenie, że polowanie na zające może odbywać się wyłącznie jako polowanie zbiorowe, a w obowiązującym tego nie ma, przeto rozporządzenie obowiązujące dopuszcza polowanie na zające zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo, przy czym jeżeli jest to polowanie zbiorowe, to należy kierować się regulami określonymi w § 35,
- 2) „z podobieństwa” – ponieważ już przed szesnastu laty przyjęto, że na zające można polować wyłącznie zbiorowo, to nic się nie zmieniło i wystarczającą wskazówką, że polowanie na zające może być wyłącznie polowaniem zbiorowym, jest zamieszczenie § 35 w rozdziale poświęconym polowaniom zbiorowym.

Według mojej oceny właściwy jest tylko drugi sposób interpretacji. Przemawiają za tym trzy zasadnicze argumenty:

- po pierwsze, jeśli pominąć § 6 ust. 1 pkt 6 obowiązującego rozporządzenia zabraniający strzelania do zajęcy pozostających w bezruchu, to jedynym przepisem odnoszącym się do polowania na zające jest § 35, a ponieważ on znajduje się w rozdziale 5 „Polowanie zbiorowe”, przeto z takiego umiejscowienia przepisu wynika jasno, że polowanie na zające może być tylko polowaniem zbiorowym,

- po drugie, § 35 obowiązującego rozporządzenia przejął do swej treści ową regułę „co najmniej sześciu myśliwych”, która w poprzednim rozporządzeniu znajdowała się nie w § 31, lecz w § 8 pkt 7, co wzmacnia przekonanie, że tak

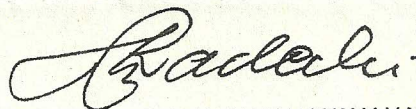
jak poprzednio, tak też w obowiązującym stanie prawnym polowanie na zające może być wyłącznie polowaniem zbiorowym,

- po trzecie, gdyby minister chciał przywrócić polowania indywidualne na zające, to oczywiste jest, że w rozdziale 4 obowiązującego rozporządzenia „Polowanie indywidualne” zamieściłby jakąś regulację dotyczącą polowań na zające, ponieważ polowania na zające odznaczają się wyraźną specyfiką zaakcentowaną w § 31 rozporządzenie poprzedniego oraz w § 35 rozporządzenia obowiązującego, jeśli zatem tego nie uczynił, to zrozumiałe jest, że nie zamierzał odchodzić od zakazu polowania indywidualnego na zające, uznając słusznie, że zamieszczenie § 35 w rozdziale o polowaniach zbiorowych wystarczająco wyraźnie wskazuje, że polowanie na zające może odbywać się wyłącznie jako polowanie zbiorowe.

### **Konkluzja**

W oparciu o przedstawioną argumentację nie mam najmniejszych wątpliwości, że obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz.U. Nr 61, poz. 548 ze zm.) dopuszcza polowanie na zające wyłącznie jako polowanie zbiorowe, a tym samym zabrania indywidualnego polowania na zające.

Wrocław, 20 czerwca 2013 r.



.....  
prof. zw. dr hab. Wojciech Radecki